

Heine Refsing
Center for Biodiversitet
Hvejselvej 127
7300 Jelling

MINISTEREN

19. april 2005

Sagsnr.: 436-25

Kære Heine Refsing

Tak dit brev af 30. marts 2005. Jeg har med stor interesse læst ”Påskeerklæringen om bureaukrati og hobbyfjerkræ” og bedt Fødevestyrelsen, der er den ansvarlige myndighed på området, tage stilling til de punkter, som er opstillet i erklæringen. Fødevestyrelsen er fremkommet med følgende bemærkninger til de fem punkter:

”Punkt 1) Regler for transport af hobbydyr

Der henvises her til bestemmelserne i Justitsministeriets bekendtgørelsen om beskyttelse af dyr under transport. Bestemmelserne henhører således under Justitsministeriets ressort, hvorfor spørgsmålet besvares derfra.

Punkt 2) Regler for handel med hobbyfjerkræ:

Det sidste udbrud af Newcastle disease i sommeren 2002 viste med al tydelighed, at det er nødvendigt med nøjagtige opgørelser over køb og salg af fjerkræ.

Udbruddet ramte i alt 135 fjerkræbesætninger, hvoraf de 126 var hobbyfjerkræhold og 9 var erhvervsbesætninger. Omkring 125 ud af de 135 udbrud kunne føres tilbage til fjerkræhandelsmænd, der havde indkøbt fjerkræ fra en Newcastle disease smittet ejendom og videresolgt fjerkræet til en lang række hobbyfjerkræavlere. Bekæmpelsen af udbruddet blev vanskeliggjort og forsinket af manglende eller ikke komplette optegnelser over køb og salg af fjerkræ.

Optegnelser over køb og salg af fjerkræ er således et meget væsentligt værktøj ved sygdomsbekæmpelse, der kan være afgørende for at minimere spredning og dermed sikre en hurtig og effektiv bekæmpelse af sygdommen.

På baggrund af dette udbrud fandt Fødevestyrelsen det nødvendigt at skærpe de eksisterende regler, hvilket er sket ved udarbejdelsen af bekendtgørelse nr. 43 af 29. januar 2004 om supplerende bestemmelser for omsætning af fjerkræ.

Ifølge § 3 i bekendtgørelsen skal enhver, der ønsker at omsætte levende fjerkræ, lade sig registrere i den fødevareregion, hvor vedkommende er bosiddende. Det gælder desuden, at enhver, der omsætter fjerkræ, skal føre fortegnelser over køb og salg af dyrene med angivelse af dato, fulde navn og adresse for såvel sælger/overdrager som køber/modtager, samt oplysninger om dyrenes antal, art, race/afstam-

ning, særlige kendetegn og eventuel mærkning, således at de i videst muligt omfang kan identificeres. Der skal endvidere føres optegnelser over antal fjerkræ, der dør i besætningen.

De nævnte oplysninger skal opbevares i mindst 5 år fra optegnelsestidspunktet og skal på forlangende forevises repræsentanter for fødevareregionen.

Punkt 3) Dyrevelfærdstilsyn med samlinger af dyr

Der henvises her til bestemmelserne i Justitsministeriets bekendtgørelse om beskyttelse af dyr på samlesteder og andre samlinger af dyr. Bestemmelserne henhører således under Justitsministeriets ressort, hvorfor spørgsmålet besvares derfra.

Punkt 4) Vaccination

Vaccination af hobby- og racefjerkræ mod Newcastle disease:

Under processen frem til ændringen af Danmarks status til vaccinerende mod Newcastle disease, blev det af Fødevarestyrelsen i samarbejde med Danmarks Fødevareresforskning besluttet at ikke kun erhvervsfjerkræ skal vaccineres mod sygdommen, men også øvrigt modtageligt fjerkræ der samles til skuer, udstillinger, markeder o. lign. Dette fordi samlinger af dyr fra mange forskellige fjerkræhold i forskellige egne af landet, udgør en reel risiko for spredning af virus. Få inficerede dyr kan ved en samling sprede virus til mange af de øvrige dyr, der så bringer virus med hjem.

Der er derimod ikke krav om vaccination af fjerkræ, der af den enkelte privatperson handles eller foræres direkte til anden privatperson, da den samlede risiko for smitte her er meget lille. I tilfælde af sygdom vil smitten kun føres fra et hold af dyr til ét andet og ikke som ved samlinger fra et hold af dyr til i værste fald flere hundrede.

Ved udbrud af Newcastle disease blandt hobbyfjerkræ vil dette indirekte påvirke fjerkræerhvervet, særligt hvis der ligger erhvervsbesætninger inden for udbrudsbesætningens overvågnings- eller bekæmpelseszone. Eksportmarkeder vil lukke for produkter fra i værste fald hele Danmark og ellers fra områder med udbrud, uden hensyn til om udbruddet forekommer i en erhvervsbesætning eller i et hobbyhold.

Rådets Direktiv 92/66/EØF om fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af Newcastle disease står ikke umiddelbart for at skulle genforhandles, idet Kommissionen for øjeblikket arbejder målrettet på at ajourfører direktivet om bekæmpelse af den langt alvorligere fjerkræsygdom fugleinfluenza. Fra dansk hold blev det u hensigtsmæssige omkring den ensartede behandling af hobbyhønsehold og kommercielt opdræt, senest bragt på banen efter Newcastle disease udbruddet i 2002. Når direktivet skal genforhandles vil vi sandsynligvis foreslå, at der skelnes mellem de to opdrætsformer, men indtil da er det eksisterende regelsæt gældende.

Vaccination med inaktiveret vaccine ved injektion:

Fødevarestyrelsen er ligeledes i samarbejde med Danmarks Fødevareresforskning nået til den konklusion, at vaccination mod Newcastle disease af hobby- og racefjerkræ foregår mest hensigtsmæssigt ved vac-

cination ved injektion med inaktiveret vaccine en gang om året. Samme metode er anvendt til vaccination af duer mod dueparamyxovirus-1 (PPMV-1) siden 1983.

Under forarbejdet frem til beslutning om at påbyde vaccination af hobby- og racefjerkræ ved injektion med inaktiveret vaccine, er der taget størst mulige hensyn til følgende faktorer:

- økonomi for den enkelte fjerkræjer,
- sikkerhed for beskyttelse af de vaccinerede dyr,
- muligheder for dokumentation og kontrol samt
- overholdelse af regler for udlevering og anvendelse af receptpligtige lægemidler, og
- de enkelte vacciners anvendelses-muligheder.

Fødevarestyrelsen har undersøgt muligheden for at anvende vaccination med levende vaccine i drikkevand, en metode som anvendes i visse andre EU-medlemslande og som består i, at vaccinen tilsættes drikkevandet og via dette indtages af dyrene, alternativt kan den levende vaccine dryppes i øjnene.

I samarbejde med Danmarks Fødevareforskning (DFVF) har Fødevarestyrelsen fravalgt anvendelse af levende vaccine til vaccination af hobby- og racefjerkræ. Begrundelse for denne beslutning er følgende:

- at anvende udelukkende levende vaccine i drikkevand eller øjendråber som beskyttelse mod Newcastle disease er imod indikationen for anvendelse af levende vacciner. Disse vacciner har til formål at stimulere aktiv immunitet og skal, for at opnå tilstrækkelig og længerevarende beskyttelse mod sygdom, følges op af injektion med inaktiveret vaccine.
- ved anvendelse af udelukkende levende vaccine skal fjerkræ for at opnå en tilstrækkelig beskyttelse mod sygdom, vaccineres hver 8-12 uge. Ved anvendelse af den inaktiverede vaccine er blot én årlig revaccination nødvendig.
- det vil ikke være tilrådeligt at samle dyr vaccineret med levende vaccine med uvaccinerede dyr, før tidligst 3-4 uger efter vaccinationen, da man kan risikere tilstedeværelse af cirkulerende vaccine-virus i perioden efter vaccination, hvilket ikke er tilfældet ved anvendelse af den inaktiverede vaccine.
- den danske lovgivning giver ikke mulighed for at udlevere receptpligtige lægemidler (herunder vacciner), uden at dyrlægen har sikret sig, at dyr, der skal vaccineres, er sunde og raske og har informeret ejer om vaccinens anvendelse, opbevaring m.v. Dvs. at man ved anvendelse af levende vacciner ikke kan undlade besøg af/hos dyrlægen når dyrene skal vaccineres.

Fødevarestyrelsen medgiver, at vaccination i drikkevand ville minimere besværligheder i forbindelse med selve håndteringen af dyrene ved vaccination. De samlede ulemper hvad angår lovgivningsmæssige restriktioner for udlevering, dyrlægeudgifterne, håndteringen af levende vaccine og flytning og sammenblanding af nyligt vaccinerede dyr med ikke vaccinerede dyr, er dog årsagen til at denne metode ikke har været mulig at vælge.

Punkt 5) Sammenføring af vaccineret og uvaccineret fjerkræ:

Jf. § 9 i bekendtgørelse nr. 1022 af 21. oktober 2004 om vaccination af fjerkræ mod Newcastle disease, er det forbudt at flytte og omsætte fjerkræ fra besætninger, hvor der vaccineres mod Newcastle disease, til besætninger, hvor der ikke vaccineres mod Newcastle disease eller omvendt. Frem til d. 1. april 2005 var det endvidere forbudt at samle fjerkræ fra besætninger, hvor der vaccineres mod Newcastle disease, med fjerkræ fra besætninger, der ikke er vaccineret mod Newcastle disease. Ved ikrafttrædelse d. 1. april 2005, af bekendtgørelse nr. 183 af 18. marts 2005 om ændring af bekendtgørelse om vaccination af fjerkræ mod Newcastle disease, blev der tilføjet en undtagelse til vaccinationsbekendtgørelsen, netop på dette område:

Stk. 4. Forbuddet i stk. 2 gælder ikke for samlinger af fjerkræ på skuer, udstillinger, markeder og lign., hvor det vaccinerede fjerkræ, senest 8 dage før samlingen, er vaccineret med en inaktiveret paramyxovirus vaccine, som beskytter mod Newcastle disease.

Baggrunden for at tilføje denne undtagelse er netop, at der ved anvendelse af den inaktiverede vaccine ikke er nogen risiko for cirkulerende vaccinevirus. Undtagelsen vil dog kun være relevant frem til d. 1. september 2005, hvorefter der vil være krav til, at alt det i vaccinationsbekendtgørelsen nævnte fjerkræ skal vaccineres før deltagelse på skuer, udstillinger og lign.

Når størstedelen af det Danske fjerkræ, der holdes i fangenskab, om ca. et år er vaccineret og dermed beskyttet mod udbrud af sygdommen Newcastle disease, vil det ikke være hensigtsmæssigt at deltage ved samlinger og lign. med uvaccineret fjerkræ. Newcastle disease vaccinationen beskytter mod sygdomsudbrud, men ikke mod tilstedeværelse af field-virus (virus der oprindeligt stammer fra den vilde population af fjerkræ), dvs. at der blandt vaccinerede dyr kan florere Newcastle disease virus uden at dette fører til et udbrud, såkaldte sunde smittebærere. Derfor anbefales det naturligvis også, at alle dyr i en besætning, hvorfra der udstilles og samles i øvrigt, beskyttes ved vaccination.

Påbuddet om vaccination af hobby- og racefjerkræ mod Newcastle disease, både hvad angår de gamle danske fjerkræracers og de nyere mere eksotiske racer, har således til hensigt at beskytte mod udbrud og dermed bidrage til racernes fortsatte eksistens.

Bekendtgørelsen om vaccination af fjerkræ mod Newcastle disease er for størstedelen af indholdets vedkommende rettet mod vaccination af erhvervsfjerkræ og de særlige forhold, der gør sig gældende på dette område. Fødevarestyrelsen planlægger, at der i de kommende måneder vil blive udarbejdet en revideret vaccinationsbekendtgørelse, som skelner mere tydeligt mellem erhvervsfjerkræ og hobbyfjerkræ.”

Med venlig hilsen

Lars Barfoed